

ΤΟ ΚΡΑΧ ΤΗΣ WALL STREET

-Τι είναι πάλι αυτή η Μαύρη Πέμπτη; Πού να πηγαίνουν όλοι αυτοί οι άνθρωποι; Για να δούμε τα πρόσωπά τους. Ποια μπορεί να είναι τα συναισθήματά τους;
-Θα σας πω εγώ παιδιά μου. Θυμάμαι τον πατέρα μου που δούλευε στην Τράπεζα της Ελλάδας εκείνη τη Μαύρη Πέμπτη. Πολλές φορές μου έλεγε για τη μέρα αυτή.
-Για λέγε γιαγιά! Σε ακούμε!

Το 1828 το αμερικάνικο χρηματιστήριο σημείωσε σημαντική άνοδο. Αυτό το γεγονός οδήγησε πολλούς επενδυτές από όλο τον κόσμο να μεταφέρουν τα κεφάλαιά τους στις Ηνωμένες Πολιτείες (Η.Π.Α.).

Η Μαύρη Πέμπτη, Μανχάταν, Νέα Υόρκη, 24 Οκτωβρίου 1929.

Οικονομικό Κραχ, 24-10-1929.

Μέσα σε ένα χρόνο όμως το 1929 το χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης έπεσε έξω. Η οικονομική αυτή κρίση αυτή έμεινε γνωστή ως το Κραχ της «Wall Street». Οι τράπεζες άρχισαν να κλείνουν στις Η.Π.Α., αλλά και στην Ευρώπη. Η διεθνής οικονομία έχασε την ισορροπία της. Αυτό είχε άσχημες συνέπειες σε όλο τον κόσμο.

Η Ελλάδα επηρεάστηκε από αυτές τις αλλαγές. Η οικονομία σταμάτησε να στηρίζεται σε ελεύθερες οικονομικές συμφωνίες. Το κράτος άρχισε να παρεμβαίνει στα οικονομικά ζητήματα της χώρας.

Μηχανή μετατροπής συναλλάγματος.

Ο Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος είχε ως αποτέλεσμα οι ευρωπαϊκές χώρες να αντιμετωπίσουν οικονομικά προβλήματα. Η Αμερική βρήκε την ευκαιρία να παρέμβει στην οικονομία της Ευρώπης, δίνοντας δάνεια στις ενδιαφερόμενες χώρες.

-Καλά και πώς η οικονομία της Αμερικής γινόταν να επηρεάσει την οικονομία της Ευρώπης και της Ελλάδας γιαγιά;
 -Για σκεφτείτε τι γίνεται και σήμερα! Δεν είναι δύσκολο! Αν το χρηματιστήριο στην Αμερική ή σε μια μεγάλη ευρωπαϊκή χώρα δεν πηγαίνει καλά, αυτό επηρεάζει την παγκόσμια οικονομία. Ένα άλλο παράδειγμα είναι αυτό με το πετρέλαιο. Ακούτε τι γίνεται με τις τιμές για κάθε βαρέλι. Θέλετε να βρούμε πληροφορίες για να καταλάβουμε πόσο εύκολα επηρεάζεται η παγκόσμια οικονομία.
 -Και για πες μας, γιαγιά, τι ακριβώς έγινε τότε;

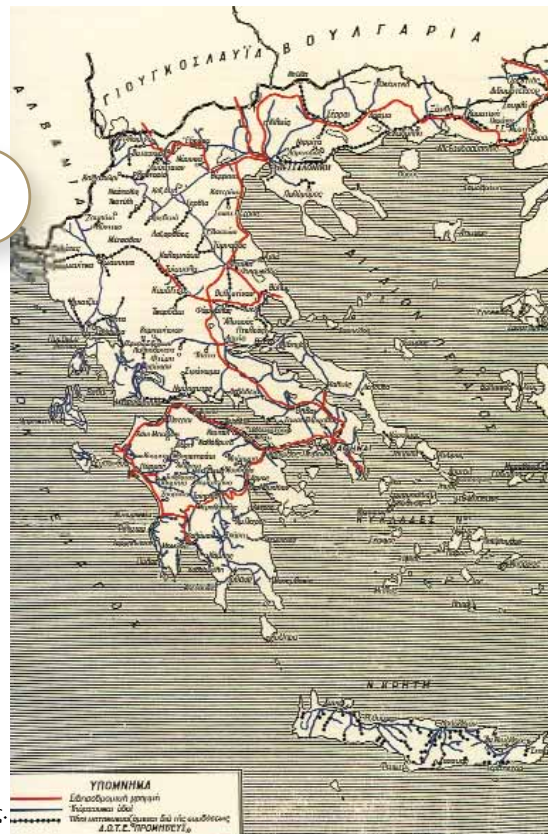

Γελοιογραφίες. Η Ελλάδα και οι δανειστές της.

-Πήρε και η Ελλάδα δάνειο; Για ποιον λόγο;

Αποξηραντικά έργα στη Μακεδονία.

Συγκοινωνιακό δίκτυο της Ελλάδας.

Εργοστάσιο Κάρουλου Φίξ

Ταπητουργία.

-Για δείτε σε αυτό το βιβλίο ιστορίας, διαφημίσεις από επιχειρήσεις της εποχής. Ποιες είναι αυτές οι επιχειρήσεις;

Μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή η Ελλάδα αναγκάστηκε να ζητήσει οικονομική βοήθεια από το εξωτερικό. Πήρε αρκετά δάνεια. Με αυτά τα χρήματα έγιναν επενδύσεις που βελτίωσαν το βιοτικό επίπεδο των κατοίκων, τη γεωργική παραγωγή αλλά και τη βιομηχανία. Πιο συγκεκριμένα, έγιναν αρδρευτικά έργα στις πεδιάδες της Θεσσαλίας και στη Μακεδονία. Έτσι δημιουργήθηκαν νέα καλλιεργήσιμα εδάφη. Κατασκευάστηκαν ακόμη οδικά, σιδηροδρομικά, λιμενικά και αερολιμενικά έργα, που βοήθησαν στη διακίνηση των προϊόντων. Παράλληλα, άνοιξαν εργοστάσια καπνού, κλωστοϋφαντουργίας, ταπητουργίας. Και η βιομηχανία άρχισε να οργανώνεται.

Κλωστοϋφαντουργία.

Καπνά.

-Και ποιος ανέλαβε να μοιράσει τα χρήματα των δανείων και μετά να γυρίσει πίσω τα λεφτά γιαγιά;
-Οι τράπεζες παιδιά μου.

Η γέννηση της δραχμής.

Χάρτης της Ελλάδας με τη διασπορά των καταστημάτων της Εθνικής Τράπεζας το 1923 και το 1929.

Το 1927, ιδρύθηκε η Τράπεζα της Ελλάδας. Διαχειρίστηκε τα χρέη, έβγαλε χαρτονόμισμα και εφάρμοσε την κυβερνητική οικονομική πολιτική.

Βιβλιάριο Αγροτικής Τράπεζας.

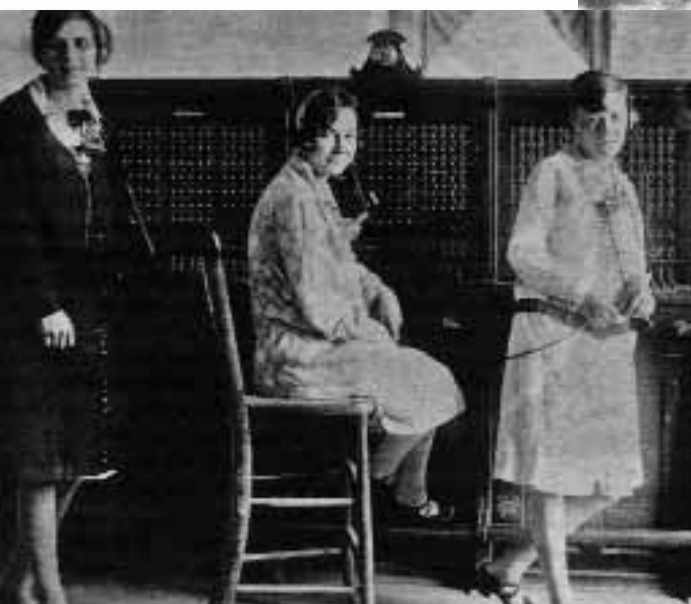
Συμβούλιο της Τράπεζας της Ελλάδας.

Δύο χρόνια αργότερα το 1929, ιδρύθηκε η Αγροτική Τράπεζα για να παρέχει οικονομική βοήθεια στους αγρότες. Παράλληλα, βελτιώθηκαν οι συνθήκες για τους εργαζόμενους. Η εργασία περιορίστηκε σε οκτώ ώρες την ημέρα.

-Ευτυχώς που άλλαξαν τα πράγματα για τους εργαζόμενους. Για να διαβάσουμε το παρακάτω κείμενο. Τι περιγράφει; Σε ποια περίοδο αναφέρεται;

Παιδική εργασία.

Γυναίκες τηλεφωνήτριες.

- Καλά πήγαιναν τα πράγματα στην Ελλάδα.
- Έτσι έλεγε και ο πατέρας μου.
Η περίοδος αυτή όμως δεν κράτησε για πολύ.

Οι συνθήκες εργασίας των εργατών στην Ελλάδα

Η εργάσιμη ημέρα στην Ελλάδα είναι μεγάλη, μακρύτερη από οπουδήποτε αλλού. Κανείς εργάτης δεν φαντάζεται τα καλά και ευεργετικά που θα έφερνε η ημέρα των οκτώ εργάσιμων ωρών. Δεν γνωρίζουν παρά την εργάσιμη των δέκα, το λιγότερο, ενώ συνήθως η εργασία τους διαρκεί 12 ή 14 ώρες, χωρίς κανένα επίδομα ή πλέον αμοιβή...

Σε πολλά εργοστάσια, ιδιαίτερα στη Θεσσαλία, την Αρκαδία και τη Μεσσηνία, ξαφνιάστηκα από τη μικρή ηλικία των παιδιών, που τα ανάγκαζαν να εργαστούν, αγόρια 8 έως 10 χρόνων και κορίτσια 6 ή 7 χρόνων. Οι αμοιβές τους, αν και ελάχιστες, είναι καλοδεχούμενες από τις οικογένειές τους, γιατί συμπληρώνουν το πενιχρό οικογενειακό εισόδημα...

Percy Martin, *La Grèce nouvelle*, σ.176-177, Librairie orientale et américaine, Paris 1913.

-Υπάρχει, παιδιά, όμως και ένα άλλο γεγονός που θα ήθελα να σας αναφέρω. Ακούστε.

Η κατάρρευση της διεθνούς οικονομίας που προκάλεσε το Κράχ της Wall Street ήταν μια απειλή για την παγκόσμια οικονομία. Σύντομα θα άρχιζε ο Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος.

Αυτήν την περίοδο και οι γυναίκες κερδίζουν το δικαίωμα ψήφου στις εκλογές στην Ελλάδα.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Αναζητήστε στοιχεία για την οικονομία της χώρας που κατοικείτε την περίοδο του Μεσοπολέμου. Επηρεάστηκε η οικονομία της από το Κραχ της Wall Street;

Πότε απέκτησαν οι γυναίκες δικαίωμα ψήφου στη χώρα που κατοικείτε;

Ποια ήταν η μόδα της εποχής του Μεσοπολέμου; Διέφερε από τη μόδα των αρχών του 20ου αιώνα; Αναζητήστε πληροφορίες.